

שו"ת מאת הגאון רבי אליהו בן חיים שליט"א

אב"ד בית דין צדק ניו יורק
הרב הראשי לקהילת המשהדים
ראש ישיבה ישיבת רבינו יצחק אלחנן - ישיבה יוניברסיטי
ראש ישיבה ישיבת מקור חיים

ב"ה

לכ' ידידנו היקר והנעלה ר' מנשה קלטי. בנוגע לשאלתך במתג עונג שבת כושר סויט [KosherSwitch].

כדי להבהיר את ההמצאה נכתוב כיצד היא פועלת.

המכשיר הוא מכשיר עשוי מפלסטיק עם חוטים אלקטרוניקה ומחשב. והוא תחליף למתג רגיל ולשעון שבת. המכשיר עובד 24 שעות ביממה, וכדי להכינו לשבת בערב שבת לפני כניסת השבת לוחצים על כפתור כדי שיעבוד בתפקיד שונה משאר הימים. ישנה נורה האומרת לנו בצבע ירוק או אדום או כבוי ורומזת לנו אם אפשר להשתמש בו בשבת או לא. ביום חול הסימן שעשינו כבוי לגמרי. כדי להכיר בין שבת ליום חול, ובצבע ירוק מציין שכל המערכת היא ללא פעולה. וכשאנו מזיזים את הלחצן הפלסטיק שאינו מחובר לשום דבר אלקטריק הפעולות שנעשות זה גורם שהאצבע הפנימית שבתוך הכלי כולו היא מסלקת את המונע אבל זה [המכשיר] כבוי לגמרי. כך שאנו לא עושים פעולה אלא רק

מסירים את המונע ובשעת ההסרה של המונע אנו יודעים בודאות שעדיין אין שום פעולה, וזה דומה למה שכתב בספר שמירת שבת [כהלכתה] שאם אדם שכח להוציא את הנורה שמופעלת עם פתיחת המקרר אזי יוציא קטן את התקע המחובר את המקרר לזרם החשמל ויעשה כן בשעה שהמקרר הפסיק את פעולתו, ואם אין קטן יכול גם הגדול להוציאו ויעשה בשינוי (פרק י' סעיף יד), ועיין בס"ק לט וכן ס"ק מ [במהדורה החדשה, ס"ק מא-מב].

במקרה שלנו לא שייך מוקצה שלפי דעת רבים מהאחרונים לא שייך מוקצה במחובר לקרקע.

ועיין בספר של מרן הגאון ר"ע יוסף יביע אומר או"ח חלק ג' סימן י"ח שמסיק בסוף הסימן שאין איסור לשנות את שעון השבת כדי לאחר וגם כדי להקדים המקילים יש להם על מה שיסמוכו, ובפרט במקרה שלפנינו אין בטחון שהדבר יפעל אלא עד שינסה הקמפיוטר כמה וכמה פעמים עד אפילו כדקה עד שיפעל. ובשעה שאדם מפעיל את הלחצן עדיין המכשיר כבוי, ולפי דעת שני הגדולים הגאון הרב עובדיה יוסף שליט"א והגאון רש"ז אורבך זצ"ל המובא בשמירת שבת [כהלכתה] מותר להשתמש במתג עונג שבת כושר סויט [KosherSwitch].

